

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

242256

พงศ์สุนทร ธรรมชาติวิทยาและมนุษย์ในภูมิภาคอาเซียน ชุดที่ 1 มนต์เสน่ห์อาเซียน

๒๐๑๖ ดูเพลิน

เอกสารนี้เป็นของสถาบันวิจัยแห่งชาติ ห้องสมุดวิทยาและมนุษย์ สำนักวิจัยแห่งชาติ มนต์เสน่ห์อาเซียน ห้องสมุดวิทยาและมนุษย์ สำนักวิจัยแห่งชาติ มนต์เสน่ห์อาเซียน

๒๐๑๖ ๒๕๖๒

ห้องสมุดวิทยาและมนุษย์ สำนักวิจัยแห่งชาติ มนต์เสน่ห์อาเซียน

พฤษิตกรรมการทายากันยุงของผู้ป่วยชิคุนกุนยา จังหวัดนราธิวาส

ภาวีณี อุ่นเพียรพงษ์

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต
คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ตุลาคม 2552

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ ได้พิจารณางานนิพนธ์
ของ ภาควิชี วิศวกรรมศาสตร์ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
สาขาวิชานิพนธ์ ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์

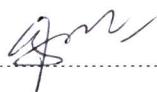

อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธิรพงษ์ ธรรมนัส)

คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์

ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธิรพงษ์ ธรรมนัส)

กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประภา นันทวงศิลป์)

กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิริพร จันทร์ฉาย)

คณะกรรมการสาขาวิชานิพนธ์ อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรสาขาวิชานิพนธ์ ของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณบดีคณะสาขาวิชานิพนธ์
(รองศาสตราจารย์ ดร.วสุธร ตันวัฒนกุล)
วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. 2552

ประกาศคุณภาพ

งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อิรพงษ์ ถิรมนัส อาจารย์ที่ปรึกษา ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วน และเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิได้แก่นายธงชัย เลิศวิไลรัตน์พงศ์ นายแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ ด้านเวชกรรมป้องกันสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนราธิวาส นายอดีศักดิ์ วงศ์วิทยาพิทักษ์ นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการสำนักงานควบคุมโรคเขต 12 นายอาทิตย์ จริงศรีธรกุล เกสัชกรชำนาญการสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนราธิวาส ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบรวมทั้งให้คำแนะนำแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้มีคุณภาพ ขอขอบคุณนางนอร์มา ไซลา ก นักวิชาการสาธารณสุขโรงพยาบาลเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลลิ่งเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา และสถานีอนามัย/ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอทุกท่านตลอด เจ้าหน้าที่อาสาสมัคร รวมถึง ผู้เกี่ยวข้องทุกท่านที่อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดียิ่งในการเก็บรวบรวมข้อมูล ที่ใช้ในการวิจัยทำให้สารานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

ขอขอบคุณ ทุกคนในครอบครัว ที่ให้การช่วยเหลือในทุก ๆ ด้าน ให้กำลังใจและให้ คำปรึกษา ขอขอบคุณเพื่อน ๆ นิสิตปริญญาโท หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต นราธิวาส ทุกท่านที่ได้ให้การช่วยเหลือ สนับสนุนในทุก ๆ ด้าน อีกทั้งเป็นกำลังใจในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่านที่ทำให้งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์ของงานนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณที่เป็นกตัญญูกตเวทิตาแด่นพกานี บูรพาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านทั้งในอดีตและปัจจุบัน ที่ทำให้ข้าพเจ้าเป็นผู้ที่มีการศึกษาและประสบความสำเร็จมาจนทราบเท่าทุกวันนี้

ภาวีณี อุ๊เพียรพงษ์

51923162: ส.ม. (สาระน่าสนใจในสาขาวิชาสุขศาสตร์มหาบัณฑิต)

242256

คำสำคัญ: พฤติกรรมการทayaกันยุง/ โรคชิกุนคุนยา/ ผู้ป่วยโรคชิกุนคุนยา

ภาวินี อุ่นเพียรพงษ์: พฤติกรรมการทayaกันยุงของผู้ป่วยชิกุนคุนยา

จังหวัดนราธิวาส (REPELLENT USING BEHAVIOR AMONG CHIKUNGUNYA IN NARATHIWAT PROVINCE) อาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์: ดร.พงษ์ ธรรมนัส, Ph.D.,
89 หน้า. ปี พ.ศ. 2552.

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้เกี่ยวกับโรคชิกุนคุนยา ความรู้เกี่ยวกับการทayaกันยุง ทัศนคติต่อการทayaกันยุง การปฏิบัติในการทayaกันยุงของผู้ป่วยชิกุนคุนยา และความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับโรคชิกุนคุนยา ความรู้เกี่ยวกับการทayaกันยุง ทัศนคติต่อการทayaกันยุง กับการปฏิบัติในการทayaกันยุงของผู้ป่วยชิกุนคุนยา กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ผู้ป่วยโรคชิกุนคุนยาจำนวน 46 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล ข้อมูลการปฏิบัติการทayaกันยุงของผู้ป่วยโรคชิกุนคุนยา ความรู้เรื่องการทayaกันยุง และทัศนคติการทayaกันยุงของผู้ป่วยชิกุนคุนยา วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลการแจกแจงความถี่เป็นร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่ามัธยฐาน t-test และ Fisher's Exact test

ผลการวิจัยปรากฏว่าผู้ป่วยชิกุน คุนยาส่วนใหญ่ มีระดับความรู้ปานกลางร้อยละ 47.8 มีความรู้การทayaกันยุงระดับปานกลางและระดับต่ำ เท่ากันร้อยละ 43.5 ทัศนคติการทayaกันยุงพบว่าส่วนใหญ่มีทัศนคติระดับปานกลางร้อยละ 76.1 ส่วนใหญ่มีการทayaกันยุงร้อยละ 89.1 และแต่ละวันทาซ้ำทุก 24 ชั่วโมง ร้อยละ 45.7 ส่วนใหญ่ทayaกันยุงช่วงมื้อเช้ารวมทั้งหมด 1 วัน ร้อยละ 23.9 ความรู้เกี่ยวกับโรคชิกุนคุนยา ความรู้เกี่ยวกับการทayaกันยุง และทัศนคติเกี่ยวกับการทayaกันยุงไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการทayaกันยุง จึงควรมีการให้สุขศึกษา และการประชาสัมพันธ์ เรื่องโรคชิกุนคุนยา เกี่ยวกับการรักษาโรคชิกุนคุนยา การปฏิบัติตัวเมื่อป่วยเป็นโรคชิกุนคุนยา เพื่อไม่ให้เกิดการแพร่ระบาดของโรคชิกุนคุนยาในชุมชน

51923162: M.P.H. (MASTER OF PUBLIC HEALTH)

242256

KEYWORDS: REPELLENT USING BEHAVIOR/ CHIKUNGUNYA/ AMONG
CHIKUNGUNYA.

PAWINEE UPIENPONG: REPELLENT USING BEHAVIOR AMONG
CHIKUNGUNYA IN NARATHIWAT PROVINCE.

ADVISOR: THIRAPONG THIRAMANUS, Ph.D., 89 P. 2009.

This research. Aims to study knowledge about the disease as Chikungunya. Repellent using Behavior knowledge about each mosquito. Using attitudes to each mosquito. Using practices in each of the patients mosquito ku shi Pig a drug. And the relationship between knowledge about the disease Chikungunya. Using knowledge about each mosquito. Using attitudes to each mosquito. To practice in another mosquito Using patients Chikungunya. The samples in this research. Patients Yingo district using Behavior Among Chikungunya paint together in May 2552 at age 15 and over from hospital 5 days of 46 cases using the research tools include. Personal information questionnaire. Using operating information of each mosquito patients Chikungunya. Knowledge of each mosquito using. Using and attitudes of each mosquito patient drug Chikungunya. Data analysis by computer. Program finished. Using statistics to analyze the frequency distributions per cent of the average standard deviation Median t-test and Fisher's Exact test.

Research results show that. Knowledge about the disease as Chikungunya. Using knowledge about each mosquito. And attitudes about using no relationship between mosquito behavior using each mosquito.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๑
สารบัญ	๒
สารบัญตาราง	๓
สารบัญภาพ	๔
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
สมมติฐานของการวิจัย	6
กรอบแนวคิดการวิจัย	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	7
ขอบเขตการวิจัย	8
ข้อจำกัดของการวิจัย	8
นิยามคำศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
แนวคิดเกี่ยวกับความรู้	10
ความรู้เกี่ยวกับโรคชิคุนกุนยา	12
ความรู้เกี่ยวกับสารทำป้องกันยุง	21
แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ	22
แนวคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติ	26
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ ทัศนคติและพฤติกรรม (KAP)	27
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	28
3 วิธีดำเนินการวิจัย	31
รูปแบบการวิจัย	31
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	31
เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล	31

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่	
การหาคุณภาพของเครื่องมือ	32
การเก็บรวบรวมข้อมูล	32
การตรวจสอบข้อมูล	33
การวิเคราะห์ข้อมูล	33
การพิทักษ์สิทธิตัวอย่าง	36
4 ผลการวิจัย	37
ข้อมูลทั่วไป	38
ความรู้เกี่ยวกับโรคชิคุนกุนยาของผู้ป่วยชิคุนกุนยา	40
ความรู้เกี่ยวกับยาแก้ไข้ของผู้ป่วยชิคุนกุนยา	46
ทัศนคติต่อการยาแก้ไข้ของผู้ป่วยชิคุนกุนยา	51
การปฏิบัติในการยาแก้ไข้ของผู้ป่วยชิคุนกุนยา	53
ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร	56
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	61
สรุปผลการวิจัย	62
อภิปรายผล	64
ข้อเสนอแนะ	66
บรรณานุกรม	67
ภาคผนวก	71
ประวัติย่อของผู้วิจัย	80

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนผู้ป่วยโรคชิคุนกุนยา จำแนกตามรายจังหวัด เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2551 ถึงเดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2552	3
2 จำนวนผู้ป่วยและอัตราป่วยโรคชิคุนกุนยา จำแนกตามรายอำเภอ เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2551 ถึงเดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2552	4
3 จำนวนร้อยละของตัวอย่างจำแนกตามข้อมูลทั่วไป	38
4 จำนวนและร้อยละของความรู้เกี่ยวกับโรคชิคุนกุนยาของผู้ป่วยชิคุนกุนยา	41
5 จำนวนและร้อยละของความรู้เกี่ยวกับโรคชิคุนกุนยาของผู้ป่วยที่ตอบถูกผิด	45
6 จำนวนและร้อยละของระดับความรู้เกี่ยวกับโรคชิคุนกุนยา	46
7 จำนวนและร้อยละของความรู้เกี่ยวกับการทำยาแก้ไข้ของผู้ป่วยชิคุนกุนยา	47
8 จำนวนและร้อยละของความรู้เกี่ยวกับการทำยาแก้ไข้ของผู้ป่วยที่ตอบถูกผิด	50
9 จำนวนและร้อยละของระดับความรู้เกี่ยวกับการทำยาแก้ไข้ของผู้ป่วยชิคุนกุนยา	51
10 จำนวนและร้อยละของทัศนคติต่อการทำยาแก้ไข้ของผู้ป่วยชิคุนกุนยา	52
11 จำนวนและร้อยละของระดับทัศนคติต่อการทำยาแก้ไข้ของผู้ป่วยชิคุนกุนยา	53
12 จำนวนและร้อยละของการปฏิบัติในการทำยาแก้ไข้ของผู้ป่วยชิคุนกุนยา	54
13 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับการปฏิบัติในการทำยาแก้ไข้	56
14 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับการปฏิบัติในการทำยาแก้ไข้	56
15 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพสมรสกับการปฏิบัติในการทำยาแก้ไข้	57
16 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับการปฏิบัติในการทำยาแก้ไข้	57
17 ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับการปฏิบัติในการทำยาแก้ไข้	58
18 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้เฉลี่ยของครอบครัวของครอบครัวคู่อเดือนกับการปฏิบัติในการทำยาแก้ไข้	58
19 ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนสมาชิกในครัวเรือนกับการปฏิบัติในการทำยาแก้ไข้	59
20 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับโรคชิคุนกุนยา กับการปฏิบัติในการทำยาแก้ไข้	59
21 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับการทำยาแก้ไข้ กับการปฏิบัติในการทำยาแก้ไข้	60
22 ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติเกี่ยวกับการทำยาแก้ไข้ กับการปฏิบัติในการทำยาแก้ไข้	60

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	7